

З 1 липня 2007 року в Україні набув чинності ДСТУ ГОСТ 7.1: 2006 "Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання". Він є базовим для системи стандартів, правил та методичних посібників зі складання бібліографічного опису.

Новий стандарт було введено на заміну п'яти стандартів — ГОСТ 7.1—84 СИБИД "Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления"; ГОСТ 7.16—79 "СИБИД. Библиографическое описание нотных изданий"; ГОСТ 7.18—79 "СИБИД. Библиографическое описание картографических изданий"; ГОСТ 7.34—81 "СИБИД. Библиографическое описание изоизданий"; ГОСТ 7.40—82 "СИБИД. Библиографическое описание аудиовизуальных материалов".

ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 вміщує універсальні правила, спільні для всіх видів опублікованих та неопублікованих документів на будь-яких носіях: книг, періодичних та продовжуваних видань, нотних, картографічних, аудіовізуальних, образотворчих, нормативних та технічних документів, депонованих рукописів, мікроформ, електронних ресурсів; складової частини документів; групи однорідних та різнорідних документів. Всі види документів описуються із застосуванням 8 областей бібліографічного опису. До складу яких входять:

область назви і відомостей про відповідальність;

область видання;

область специфічних відомостей;

область вихідних відомостей;

область фізичної характеристики;

область серії;

область приміток;

область стандартного номера (чи його альтернативи) та умов доступності.

Кожна з цих областей складається з елементів, які поділяються на **обов'язкові** та **факультативні**. У бібліографічному описі можуть бути тільки обов'язкові чи обов'язкові та факультативні елементи. Обов'язкові елементи містять бібліографічні відомості, які забезпечують ідентифікацію

документа, їх наводять у будь-якому описі. Необхідність застосування та набір факультативних елементів визначається бібліографувальною установою.

У новому стандарті є суттєві зміни порівняльно із старими правилами бібліографічного опису документів.

Розширився набір **обов'язкових елементів** бібліографічного опису. Вони мають такий перелік:

перші відомості про відповідальність в усіх областях (області назви та відомостей про відповідальність, області видання, області серії);

додаткові відомості про видання;

ім'я видавця, розповсюджувача тощо;

основна назва серії та підсерії;

Міжнародний стандартний номер серіального видання, що було надано серії чи підсерії (ISSN);

номер випуску серії чи підсерії;

окремі примітки в описі певних видів документів (в описі електронних ресурсів — примітки про джерело основної назви, примітки про системні вимоги).

Як бачимо, введено нові назви для двох областей опису, що відповідають їхньому наповненню: це область фізичної характеристики та область стандартного номера (чи його альтернатива) й умов доступності.

Заголовок від опису відокремлюють **крапкою**. Області опису відокремлюють одна від одної **крапкою і тире**. При повторенні окремих областей повторюють крапку і тире, за винятком області серії (*відомості про кожну серію беруться в окремі круглі дужки без знаку крапка і тире між ними*).

Відомості, що запозичені не з приписного джерела інформації, наводять у **квадратних дужках** (уклад. В. Петренко [та ін.] або [б. м.] (без місця) тощо). Необхідно зазначити, що квадратні дужки застосовуються у межах однієї області. Якщо суміжні елементи відносяться до різних областей, то кожен елемент береться в окремі квадратні дужки.

Відповідно до нового стандарту, для розрізнення приписної та граматичної пунктуації застосовують проміжок в один друкований

знак до і після приписного знака. **Проміжки між знаками та елементами опису є обов'язковими.** Виняток — крапка та кома — проміжки залишають тільки після них. Знаки крапка з комою та три крапки до винятку не відносяться

В області назви та відомостей про відповідальність вперше введено новий елемент — загальне позначення матеріалу. Це факультативний елемент, який доцільно зазначати в описі для інформаційних масивів, що вміщують відомості про документи різних видів. Загальне позначення матеріалу приводиться після основної назви у квадратних дужках з прописної (великої) літери.

[Текст]

[Електронний ресурс]

[Відеозапис]

[Звукозапис]

[Ізоматеріал]

[Карти]

[Комплект]

[Кінофільм]

[Мікроформа]

[Мультимедія]

[Ноти]

[Рукопис]

Змінено правила вживання у бібліографічному описі **великої та малої літер.** Великі літери застосовують відповідно до сучасних правил граматики тієї мови, на якій складений бібліографічний опис, незалежно від того, які букви спожиті в джерелі інформації. З великої літери починають перше слово кожної області, а також перше слово наступних елементів: загального позначення матеріалу ([Текст], [Електронний ресурс], [Карта] тощо) і будь-яких заголовків у всіх областях опису. Решту всіх елементів записують з маленької букви. Зберігають великі і малі літери тільки в офіційних найменуваннях сучасних організацій і інших іменах власних.

Особливу увагу необхідно приділяти **відомостям про відповідальність.** У відповідності до основних принципів ISBD, відомості про відповідальність у бібліографічному описі слід

наводити в тому вигляді, в якому вони зазначені в документі. За старими нормами авторів твору, що зазначені у заголовку бібліографічного запису, не наводили у відомостях про відповідальність, тому в описі були відсутні перші відомості про відповідальність у тій формі та обсязі, як вони були зазначені в документі. Якщо опис доповнюється заголовком бібліографічного запису, ім'я особи в заголовку наводять у формалізованому вигляді: спочатку прізвище, потім ім'я (можливо ім'я та по батькові) або псевдонім. Тільки у відомостях про відповідальність є можливість зазначити, в якому вигляді особа, що несе інтелектуальну чи іншу відповідальність за документ, представлена в документі. Перші слова, що відносяться до назви та відомостей про відповідальність записуються з малої літери, якщо вони не є власними назвами, першими словами назви чи цитатами.

Зміни що стосуються області видання. Відомості про видання наводять у формулюванні та послідовності, зазначеній у джерелі інформації: порядковий номер видання не виноситься на перше місце, як це було раніше. Додаткові відомості про видання (виправлене, стереотипне, перероблене тощо) та перші відомості про відповідальність, що відносяться до конкретного зміненого видання твору, є обов'язковими елементами.

Область вихідних відомостей. Зміни в області вихідних відомостей пов'язані з формою представлення відомостей про місце видання, ім'я видавця: їх слід наводити у формі та відмінку, зазначених у джерелі інформації, а не лише в називному відмінку. Відомості про видавця за новим стандартом мають статус обов'язкового елемента. Рік видання, навіть тоді, коли відомості про нього відсутні в документі, повинен бути встановлений хоча б приблизно. В таких випадках дату видання наводять у квадратних дужках разом зі знаком запитання, наприклад: [2007?]. Позначення "б. р." (без року) в описі не наводять.

В області фізичної характеристики введено новий елемент — специфічне позначення матеріалу. Після відомостей про кількість фізичних одиниць зазначають позначення фізичного носія документа, наприклад:

1 електрон. опт. диск

1 папка (24 окр. арк.)

Зміни в **області серії** пов'язані зі збільшенням кількості обов'язкових елементів. Обов'язковими елементами області серії є: основна назва серії та підсерії; Міжнародний стандартний номер серіального видання (ISSN); номер випуску серії та підсерії. Ще одне нововведення в області серії вже було згадане: це правило зазначення декількох серій. Відомості про кожен з них беруться у круглі дужки та відокремлюються проміжком.

Область приміток. Тут також відбулися деякі зміни. Необхідно відзначити, що область приміток в цілому факультативна, але під час опису деяких об'єктів, окремі примітки є обов'язковими: примітки про джерело основної назви, про системні вимоги в описі електронних ресурсів, відомості про депонування в описі депонованої наукової роботи.

Необхідно підкреслити, що всі ті зміни, що були прийняті для однорівневого опису, розповсюджуються і на багаторівневий опис багатотомних, серіальних документів.

В ДСТУ також наведені приклади опису різних документів з усіма областями опису та знаками пунктуації.

Новий ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 покликаний забезпечити впровадження сучасних автоматизованих технологій опрацювання документів, ведення інформаційних баз даних; ефективність пошуку та використання документів всіх видів та типів; результативний обмін бібліографічною інформацією між інформаційними службами, бібліотеками, видавцями та книготорговельними організаціями як в середині країни, так і за кордоном.

Стандарт не поширюється на бібліографічні посилання. ДСТУ ГОСТ 7.1-2003 замінює ГОСТ 7.1-84, але в частині бібліографічного опису залишається відкритим питання оформлення бібліографічних посилань на джерела. Тобто, мова йде про те, де розміщувати посилання (у усередині текстових, підстрочних або затекстових примітках). До того, як вийде майбутній стандарт про посилання, при оформленні їх необхідно керуватись вимогами ГОСТу 7.1-84:

Библиографическое описание документа. Общие требования и правила. Приложение 2 : Библиографические ссылки, библиографическое описание в прикнижных и пристатейных библиографических списках. Самі ж документи у бібліографічних посиланнях необхідно описувати з урахуванням вимог ДСТУ ГОСТ 7.1-2003.

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ у списках літератури при написанні курсових, дипломних та дисертаційних робіт

Книги

Однотомні видання

Один автор

Дмитренко І. А. Екологічне право України [Текст] : підручник для вищих навч. закладів / Іван Адамович Дмитренко. - 2-е вид., перероб. та доп. - М. : Юрінком Інтер, 2001. - 351 с.

Заїка Ю. О. Українське цивільне право [Текст] : навч. посібник / Юрій Олександрович Заїка. - К. : Правова єдність, 2008. - 367 с.

Селецький С. І. Кримінальне право України. Особлива частина [Текст] : навч. посібник для студ. вузів / Станіслав Іванович Селецький. - К. : Центр учбової літ., 2008. - 495 с.

Салтевський М. В. Криміналістика (у сучасному викладі) [Текст] : підручник для вузів / Михайло Васильович Салтевський ; Нац. акад. внутрішніх справ України. - К. : Кондор, 2006. - 586 с.

Селецький С. І. Кримінальне право України. Особлива частина [Текст] : навч. посібник для студ. юрид. вузів і юрид. фак. / Станіслав Іванович Селецький ; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини "Україна" . - К. : Центр учбової літ., 2007. - 503 с.

Два автори

Высоцкий А. Ф. Черноморско-Азовский бассейн: правовые вопросы использования пространств и ресурсов [Текст] / А. Ф. Высоцкий, В. П. Цемко. – К. : Наук. думка, 1991. – 252 с.

Ромовська З. В. Сімейне законодавство України [Текст] / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. - К. : Прецедент, 2006. - 93 с. - (Юрид. б-ка. Б-ка адвоката).

Гриценко В. И. Дистанционное обучение: теория и практика [Текст] / В. И. Гриценко, В. В. Колос. - К. : Наук. думка, 2004. - 375 с.

Три автори

Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации [Текст] / Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. — Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. —ХІІІ, 265 с.

Баб'як О. С. Екологічне право України [Текст] : навч. посібник для вузів / Олексій Степанович Баб'як, Петро Дмитрович Біленчук, Юрій Онисимович Чирва . – К . : Атіка, 2000. - 216 с.

Понікаров В. Д. Цивільне право [Текст] : навч. посібник для студ. вузів / В. Д. Понікаров, С. М. Попова, Д. В. Назаренко. - К. : Центр учб. літ., 2007. - 196 с.

Чотири, п'ять і більше авторів

Соціальне становлення дитини у прийомній сім'ї: соціальний супровід [Текст] : навч.-метод. посібник / Л. С. Волинець, А. Й. Капська, Н. М. Комарова [та ін.]. – К. : Укр. ін-т соціальних досліджень, 2000. - 127 с.

Криміналістика [Текст] : підручник для студ. юрид. спец. вищ. закл. освіти / Василь Миколайович Глібко, Анатолій Леонідович Дудніков, Володимир Андрійович Журавель [та ін.]; за ред. Валерія Юрійовича Шепітька ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – К. : Ін Юре, 2001. - 682 с.

Екологічне право. Особлива частина [Текст] : підручник : повний акад. курс для студ. юрид. вузів та фак. / В. І. Андрейцев, Г. І. Балюк, А. Г. Бобкова [та ін.]; за ред. Володимира Івановича Андрейцева ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, НАН України. – К. : Істина, 2001. - 543 с.

Кримінальне право України : практикум [Текст] : навч. посібник / П. П. Андрушко, П. В. Кобзаренко, П. С. Матишевський [та ін.]; за ред. С. С. Яценка. - 2-е вид., перероб. і доп. - К. : Юрінком Інтер, 2004. - 591 с.

Психологія менеджмента / Власов П. К., Липницький А. В., Луцихина И. М. [и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. – 3-е изд. - Х. : Гуманитар. центр, 2007. — 510 с.

Формування здорового способу життя молоді [Текст] : навч.-метод. посібник для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська [та ін.]. — К. : Укр. ін-т соц. досліджень, 2005. — 115 с. — (Сер. «Формування здорового способу життя молоді» : у 14 кн. ; кн. 13).

Без автора

Голод 1933 року в Україні [Текст] : свідчення про винищення Москвою українського селянства / упоряд. Ю. С. Семенко. - 2-е вид., доп. - Дніпропетровськ ; Мюнхен, 1993. - 223 с.

Колективізація і голод на Україні, 1929-1933 [Текст] : зб. док. і матеріалів / упоряд. : Г. М. Михайличенко, Є. П. Шаталіна ; відп. ред. С. В. Кульчицький ; АН України, Ін-т історії України [та ін.]. - 2-е вид., стереотип. - К. : Наук. думка, 1993. - 734 с.

Воскресіння мертвих: українська барокова драма [Текст] : антологія / [упоряд. В. О. Шевчук]. — К. : Грамота, 2007. — 638, [1]с.

Матеріали конференцій, з'їздів

Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу [Текст] : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників [«Молодь України і аграрна реформа»], (11—13 жовт. 2000 р., Харків) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. — Х., 2000. — 167 с.

Кібернетика в сучасних економічних процесах [Текст] : зб. текстів виступів на респ. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат

України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. — К. : ІСОА, 2002. — 147 с.

Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій [Текст] : праці конф., 6—9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. ред. В. Т. Трощенко ; НАН України, Ін-т пробл. міцності. — К. : ІПМ, 2000. — С. 559—956, XIII, [2] с. — (Ресурс - 2000).

Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій [Текст] : зб. наук. праць / наук. ред. В. І. Моссаковський. — Дніпропетровськ : Навч. кн., 1999. — 215 с.

Ризикологія в економіці та підприємстві [Текст] : зб. наук. праць за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27-28 берез. 2001 р. / М-во освіти і науки України, Держ. податк. адміністрація України [та ін.]. — К. : КНЕУ, 2001. — 452 с.

Законодавчі та нормативні документи

Кримінально-процесуальний кодекс України [Текст] : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Б-ка офіційних видань).

Медична статистика статистика [Текст] : зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько ; МНІАЦ мед. статистики. — К. : Медінформ, 2006. — 459 с. — (Нормативні директивні правові документи).

Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристроїв посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій [Текст] :

СОУ-Н ЕЕ 39.501:2007 / М-во палива та енергетики України. — Офіц. вид. — К. : ГРІФРЕ, 2007. — VI, 74 с. — (Нормативний документ Мінпаливенерго України ; Інструкція).

Препринти

Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов [Текст] / Шиляев Б. А., Воєводин В. Н. — Препринт. — Х. : ННЦ ХФТИ, 2006. — 19 с. — (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т» ; ХФТИ 2006-4).

Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами [Текст] / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. — Препринт. - Чорнобиль : Ін-т проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. — 7, [1] с. — (Препринт / НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС ; 06-1).

Словники

Археологические памятники Одесской области [Текст] : справочник / Гудкова А. В., Охотников С. Б., Субботин Л. В., Черняков И. Т. — Одесса, 1991. — 183 с.

Українсько-німецький тематичний словник [Текст] : / уклад. Н. Яцко [та ін.]. — К. : Карпенко, 2007. — 219 с.

Борейко В. Е. Словарь по гуманитарной экологии [Текст] / Владимир Евгеньевич Борейко и Николай Владимирович Морохин ; Киев.

эколого-культурный центр . – К. : Киев. эколого-культурный центр, 2001. - 94 с. - (Природоохранная пропаганда).

Тимошенко З. І. Болонський процес в дії [Текст] : словник-довідник основн., термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закладах / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. — К. : Європ. ун-т, 2007. — 57 с.
Європейський Союз [Текст] : словник-довідник / ред.-упоряд. М. Марченко. — 2-е вид., оновл. — К. : К.І.С., 2006. — 138 с.

Каталоги

Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області [Текст] : каталог-довідник / авт.-упоряд. М. Зобків [та ін.]. — Львів : Новий час, 2003. — 160 с.

Університетська книга [Текст] : осінь, 2003 : [каталог]. — [Суми : Унів. кн., 2003]. — 11 с.

Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну [Текст] / Горницкая И. П., Гкачук Л. П. — Донецк : Лебедь, 2005. — 228 с.

Бібліографічні покажчики

Куц О. С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році [Текст] / О. Куц, О. Вацеба. — Львів : Укр. технології, 2007. — 74 с.

Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997—2005 роки [Текст] / [уклад. : Кириць Б. О., Потлань О. С]. — Львів :

Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. — 11 с. — (Сер. “Бібліографічні довідники” ; вип. 2).

Атласи

Анатомія пам'яті : атлас схем і рисунків провідних шляхів і структур нервової системи, що беруть участь у процесах пам'яті : посібник для студ. та лікарів [Текст] / О. Л. Дроздов, Л. А. Дзяк, В. О. Козлов, В. Д. Маковецький. — 2-е вид., розшир. та доп. — Дніпропетровськ : Пороги, 2005. — 218 с.

Куерда Х. Атлас ботаніки [Текст] / Хосе Куерда ; [пер. з ісп. В. Й. Шовкун]. — Х. : Ранок, 2005. — 96 с.

Стандарти

Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, ЮТ) [Текст] : ДСТУ ІЗО 7000:2004. — [Чинний від 2006-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2006. — IV, 231 с. — (Національний стандарт України).

Якість води. Словник термінів [Текст] : ДСТУ ІЗО 6107-1:2004 — ДСТУ ІЗО 6107-9:2004. — [Чинний від 2005-04-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2006. — 181 с. — (Національні стандарти України).

Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (ЕІС 61010-2-020:1994, ЮТ)

[Текст] : ДСТУ ЕІМ 61010-2-020:2005. — [Чинний від 2007-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — IV, 18 с. — (Національний стандарт України).

Багатотомний документ

Професори Одеського (Новоросійського) університету [Текст] : біогр. словник : в 4 т. / відп. ред. В. А. Сминтина ; заст. відп. ред. М. О. Подрезова ; авт. вступ. ст. В. М. Хмарський ; упоряд. та бібліогр. ред. В. П. Пружина, В. В. Самодурова ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. — 2-е вид., доп. - Одеса : Астропринт, 2005. — Т. 1 : Ректори. — 124 с. ; Т. 2 : А-І. — 509 с. ; Т. 3 : К-П. — 597 с. ; Т. 4 : Р-Я. — 629 с.

Сминтина В. А. Оптика. Ч. 3 [Текст] : навч. посібник : у 3-х ч. / В. А. Сминтина. — Одеса : Астропринт, 1999 - 2007. - Ч. 3. - 98 с. : мал.

Історія Національної академії наук України, 1941—1945 [Текст] / упоряд. Л. М. Яременко [та ін.]. - К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007. — (Джерела з історії науки в Україні). - Ч. 2 : Додатки. — 573, [1] с.

Межгосударственные стандарты [Текст] : каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л.]. —Л. : НТЦ «Леонорм-Стандарт», 2005. — (Сер. «Нормативная база предприятия»). - Т. 1. - 277 с.

Дарова А. Т. Неисповедимы пути Господни... Дочь врага народа [Текст] : трилогия / А. Дарова. — Одесса : Астропринт, 2006. — (Сочинения : в 8 кн. / А. Дарова ; кн. 4).

Реабілітовані історією. Житомирська область [Текст] : [у 7 т.]. — Житомир : Полісся, 2006. — (Наук. - док. сер. «Реабілітовані історією» : у 27 т. / голов. редкол. : Тронько П. Т. (голова) [та ін.]). - Кн. 1 / редкол. : Синявська І. М. (голова) [та ін.]. — 721, [2] с.

Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч. 1 [Текст] / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова. — К. : НТУУ «КПІ», 2006. — 125 с.

Географія [Текст] : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. — Х. : Халімон, 2006. — 175, [1] с.

Межгосударственные стандарты [Текст] : каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ «Леонорм-стандарт», 2006 - 2007 . — (Сер. «Нормативная база предприятия»). - Т. 5. — 2007. — 264 с. ; Т. 6. — 2007. — 277 с.

Депоновані наукові праці

Социологическое исследование малых групп населения [Текст] / В. И. Иванов [и др.] ; М-во образования Рос. Федерации, Финансовая академия. — М., 2002. — 110 с. — Деп. в ВИНТИ 13.06.02, № 145432.

Разумовский В. А. Управление маркетинговыми исследованиями в регионе [Текст] / В. А. Разумовский, Д. А. Андреев. — М., 2002. — 210 с. — Деп. в ИНИОН Рос. акад. наук 15.02.02, № 139876.

Картографічні матеріали

Карти

Карта Южной России, княжества Греческого, госуд. Соедин. Ионических островов, Европейской Турции и частей Австрийской империи, Азиатской Турции и Персии / сост. кап. Позняковым 1828, испр. по трактатам Адрианопольскому и Лондонскому 1830 года [Карти]. - 2 см - 100 верст. — [Б.м.], [1830].

Карта Новороссии [Карти]. - 1 англ. дюйм : 40 верст // Россия. Полное географическое описание нашего отечества. Т. 14 : Новороссия и Крым. / под ред. В.П. Семенова-Тянь-Шанского. — Спб., 1910. - У додатку.

Атласи

Україна [Карти] : екол.-геогр. атлас, присвяч. Всесвіт. дню науки в ім'я миру та розвитку, згідно з рішенням 31 сесії ген. конф. ЮНЕСКО / редкол. : С. С. Куруленко [та ін.] ; Рада по вивченню продукт. сил України, НАН України [та ін.]. — 1:200 000 [та ін.]. - К. : Варта, 2006. — 1 атл. (217, 1] с.).

Дисертації

Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси [Текст] : дис. ... д-ра фіз.- мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. — К., 2005. — 276 с.

Автореферати дисертацій

Новосад І. Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів [Текст] : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.02.08 / І. Я. Новосад. — Тернопіль, 2007. — 20, [1] с.

Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами [Текст] : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.13.06 / Нгуен Ші Данг. — К., 2007. — 20 с.

Авторські свідоцтва

А. с. 1007970 ССРСР, МКИ³ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов [Текст] / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). — № 3360585/25-08 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12. — 2 с.

Патенти

Пат. 2187888 Российская Федерация, МПК Н 04 В 1/38, Н 04 и 13/00. Приемопередающее устройство [Текст] / Чугаева В. И. ; заявитель и патентообладатель Воронеж, науч.-исслед. ин-т связи. — № 2000131736/09 ; заявл. 18.12.00 ; опубл. 20.08.02, Бюл. №23 (II ч.). — 3 с.

Електронні ресурси

Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посібник для студ. мед. вузів III—IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. — 80 Min / 700 MB. — Одеса : Одес. мед. ун-т, 2003. — (Б-ка студента-медика). — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. — Систем. вимоги : Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000. — Назва з контейнера.

Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. — К. : CD-вид-во «Інфодиск», 2004. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. — (Всеукр. перепис населення, 2001). — Систем. вимоги : Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; Windows 98/2000/NT/XP. — Назва з титул. екрану.

Аналітичний бібліографічний опис документа

Частина книги

Конвенція ООН по морському праву от 10 декабря 1982 года [Текст] : [витяг] // Международное право в документах / сост. : Н. Т. Блатова, Г. М. Мелков. — 2-е изд. — М., 1997. — С. 358-437.

Александров А. В. Святой в житийной литературе [Текст] / Александров А. В. // Национально-культурный компонент в текстах мировой литературы : учеб. пособие. — Одесса, 2004. — С. 10-27.

Андронати С. А. О комплексном плане исследований и разработок на острове Змеиный, учрежденном НАН Украины [Текст] / Андронати С. А. // Про перспективи комплексу наукових досліджень на острові Зміїний і прилеглому шельфі : матеріали наук. - практ. конф.- наради, 22 лют. 2003 р., Київ / НАН України, Укр. реєстрове козацтво. – Донецьк, 2003. – С. 25-29.

Голубенко Л. Н. Обновление целей преподавания иностранных языков в XXI столетии [Текст] / Л. Н. Голубенко, М. А. Панченко, В. П. Коляда // Міжнародна науково-практична конференція з питань методики викладання іноземної мови : пам'яті проф. В. Л. Скалкіна (5-16 лют. 2007 р., м. Одеса). - Одеса : Астропринт, 2007. - С. 23-34.

Белявский Ю. В. Методические рекомендации относительно дистанционного обучения [Текст] / Ю. В. Белявский, А. В. Леонова // Удосконалення підготовки фахівців : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (26-28 трав. 2004 р., м. Одеса). - Одеса, 2004. - С. 27-29.

Праслов'яни в Українських Карпатах: свідчення гідро- та оро- німії [Текст] / Карпенко Ю. О. // Мовознавство : доп. та повідомлення на IV міжнар. конгресі українців. - К. : Пульсари, 2002. – С. 278-282.

Ярхо В. Н. Ахилл, Ахиллес [Текст] / Ярхо В. Н. // Мифы народов мира : энциклопедия : в 2 т. – 2-е изд. - М., 1991. - Т. 1. – С. 137-140.

Частина періодичного видання

Про Загальнодержавну програму підтримки молоді на 2004 - 2008 роки [Текст] : закон України від 18 листоп. 2003 р. N 1281-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 11. - Ст. 144.

Об утверждении Положения об охране континентального шельфа СССР [Текст] : постановление Совета Министров СССР // Собрание постановлений Правительства СССР. – 1974. - № 3. – Ст. 18.

Питання про статус острова Зміїний закрито // Уряд. кур'єр. – 2003. – 20 черв.

Про відзначення у 2007 році Дня пам'яті жертв голодоморів [Текст] : указ Президента України від 2 листоп. 2007 р. N 1056/2007 // Уряд. кур'єр. - 2007. - 6 листоп.

Карпенко Ю. О. Берегиня [Текст] / Карпенко Ю. О. // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2008. – Березень (№ 8). – С. 38.

Дмитренко Н. Зміїна справа [Текст] / Дмитренко Н. // Україна молода. – 2004. – 6 листоп.

Частина продовжуваного видання

Бардина Н. В. Категория «релятивное свойство» в словацких народных песнях [Текст] / Бардина Н. В. // Слов'янський збірник. – 2001. - Вип. 8. – С. 57-62.

Карпенко Ю. О. Стилiстика топонiмii [Текст] / Карпенко Ю. О. // Записки з романо-германської фiлологiї. – Одеса, 2008. – Вип. 20. – С. 53-59.

Частина електронного документа

Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про молодіжні та дитячі громадські організації"

[Електронний ресурс] : постанова Верховної Ради України від 20 січ. 2005 р. № 2387 -IV // Ліга - Закон.

Питання будівництва у м. Києві Меморіального комплексу пам'яті жертв Голодоморів України [Електронний ресурс] : розпорядження Кабінету Міністрів від 23 лип. 2008 р. N 1094 // Ліга - Закон. - 1 файл. - KR081094.LHT. - Назва з екрану.

Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті [Електронний ресурс] : підсумки 10-ї Міжнар. конф. «Крим-2003» / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник. — 2003. — № 4. — С. 43. — Режим доступу до журн. : <http://www.nbuv.ua/articles/2003/03linko.htm>.

Приклади бібліографічного опису у бібліографічних посиланнях

У тексті:

С. М. Троицкому принадлежат также многочисленные статьи, очерки и публикации источников о дворянстве и его идеологии в феодальном землевладении и ренте²

У посиланні:

² О творчестве и жизненном пути С. М. Троицкого см.:

Преображенский А. А. Сергей Мартинович Троицкий /

Преображенский А. А. // Новая и новейшая история. — 2006. - № 6. —

С. 235-236. ; Юхт А. П. О научном наследии С. М. Троицкого // Ист. зап. – 1997. – Т. 198. – С. 341-360.

Наукова бібліотека ОНУ